

WPROWADZENIE

Współczesne procesy rozwoju społeczno-gospodarczego wpływają na konieczność przebudowy poszczególnych sektorów gospodarki narodowej, w tym sektora energetycznego i usługowego. Podstawowym celem tego działania jest przystosowanie produkcji i przesyłu energii elektrycznej do zmieniającego się zapotrzebowania poszczególnych sektorów gospodarki oraz tworzenie usług związanych z nowymi potrzebami rynku. Te nowe potrzeby generowane są przez zasoby finansowe ludności mogącej przeznaczyć określone środki na cele rekreacyjne oraz nowe możliwości ich realizacji.

W systemie energetycznym szczególną uwagę zwraca się na konieczność rozwoju odnawialnych źródeł energii. Wpływają na to głównie względy ekologiczne, które prowadzą do eliminacji węgla jako tradycyjnego źródła energetycznego (M. Ćwikła). W restrukturyzacji zasilania energetycznego i wykorzystywania źródeł energii poważną rolę odgrywają koszty wytwarzania i przesyłu oraz zmieniające się rozmiary popytu. Cechą właściwą dla energii odnawialnej jest ograniczenie możliwości jej wykorzystania do układu regionalnego bądź lokalnego, z czym wiąże się problem odpowiedniego powiązania jej z siecią krajową (G. Maśloch). Gospodarka energetyczna jest złożonym systemem, który obejmuje nie tylko różnorodne źródła wytwarzania energii, jej dystrybucję oraz ceny, ale wymaga także odpowiedniego systemu zarządzania, które umożliwiają odpowiednie instrumenty prawne, wyrazem których są kompetencje prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (P.M. Woroniecki).

Ważnym czynnikiem rozwoju gospodarczego państw i regionów są atrakcje turystyczne, które stwarzają możliwości rozwoju sektora turystyki. Wskazują na to coraz intensywniej wykorzystywane atrakcje turystyczne Jordanii (B. Wójtowicz, P. Wójtowicz) oraz rola turystyki w rozwoju gospodarek Chorwacji (M. Popiel) i Malty (R. Rettinger, M. Kukła). Rozwój turystyki umożliwia także pojawianie się nowych podmiotów gospodarczych – centrów handlowych, które w naszych warunkach stanowią interesujące formy spędzania wolnego czasu dla mieszkańców miast i korzystających z usług handlowych (B. Wójtowicz).

Intensywny rozwój przemysłu wydobywczego pozostawił po eksploatacji górniczej odpady skały płonnej, gromadzonej na zwałowiskach w sąsiedztwie byłych kopalni. Na przykładzie zwałowisk rejonu Częstochowy przedstawiono wielkości odpadów po przeróbce rud żelaza oraz wskazano możliwości ich zagospodarowania (Ł. Gawor, W. Warcholik, P. Dolnicki). Rozwój postaw ekologicznych wpływa na uporządkowanie gospodarki odpadowej w jednostkach osadniczych, czemu służy wprowadzona nowelizacja ustawy o czystości i porządku w gminach (Z. Grzymała).

Warunkiem zintensyfikowania procesów rozwoju społeczno-gospodarczego jest dążenie do wzbogacenia kapitału i zasobów intelektualnych społeczeństwa, na co wskazują omówione w ostatnim artykule trendy w rozwoju usług edukacyjnych w Polsce w szkolnictwie ponadgimnazjalnym (M. Tracz).